

Produkty złożone

Podstawy prawne

[Rozporządzenie Komisji \(UE\) nr 28/2012 z dnia 11 stycznia 2012 r. ustanawiające wymogi dotyczące świadectw przy przywozie do Unii oraz przy tranzycie przez jej terytorium niektórych produktów złożonych oraz zmieniające decyzję 2007/275/WE i rozporządzenie \(WE\) nr 1162/2009](#) (najnowsza wersja skonsolidowana dostępna jest [tutaj](#)).

Definicje

Produktem złożonym, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 lit. a [decyzji Komisji \(WE\) nr 275/2007 z dnia 17 kwietnia 2007 r. dotycząca wykazu zwierząt i produktów mających podlegać kontroli w punktach kontroli granicznej na mocy dyrektyw Rady 91/496/EWG i 97/78/WE](#), jest produkt przeznaczony do spożycia przez ludzi, zawierający zarówno przetworzone produkty pochodzenia zwierzęcego, jak i produkty pochodzenia roślinnego, które wskutek przetwarzania (lub zmieszania) stanowią integralne części produktu finalnego.

UWAGA: Jeżeli w składzie produktu finalnego znajduje się **surowy produkt** pochodzenia zwierzęcego, **nie mamy do czynienia z produktem złożonym**.

Definicja **produktu przetworzonego** znajduje się w art. 2 (1)(o) [rozporządzenia \(WE\) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 852/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych](#). Produkty przetworzone oznaczają środki spożywcze uzyskane w wyniku przetworzenia produktów nieprzetworzonych. Produkty te mogą zawierać składniki, które są niezbędne do ich wyprodukowania lub do nadania im specyficznego charakteru.

Zgodnie z art. 2 lit. m [rozporządzenia \(WE\) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 852/2004](#) **przetwarzanie** oznacza każde działanie, które znacznie zmienia produkt wyjściowy, w tym ogrzewanie, wędzenie, solenie, dojrzewanie, suszenie, marynowanie, ekstrakcję, wyciskanie lub połączenie tych procesów.

Produkt przetworzony czy produkt złożony

Dodanie produktu roślinnego do przetworzonego produktu pochodzenia zwierzęcego **nie oznacza automatycznie**, że produkt finalny będzie produktem złożonym. Jeżeli produkt roślinny zawarty w produkcie finalnym:

- jest niezbędny ze względów technicznych do wytworzenia przetworzonego produktu pochodzenia zwierzęcego (np. tuńczyk w puszcze w oleju słonecznikowym) lub
- znajduje się w produkcie finalnym dla nadania przetworzonemu produktowi pochodzenia zwierzęcego określonych właściwości, np. smaku, barwy, konsystencji (np. jogurt truskawkowy, ser z ziołami, kiełbasa z czosnkiem czy soją, lody wyprodukowane z mleka, do których dodano owoce bądź inne składniki roślinne),

to produkt taki jest wciąż klasyfikowany jako przetworzony produkt pochodzenia zwierzęcego, a przy jego przywozie wymagany jest wzór certyfikatu odpowiedni dla danego rodzaju produktu przetworzonego.

Z produktem złożonym mamy do czynienia jeżeli przetworzony produkt pochodzenia zwierzęcego zawarty w produkcie finalnym:

- dodano, aby nadać określone właściwości komponentowi roślinnemu, np. pizza pepperoni,
- ma równorzędne znaczenie z komponentem roślinnym, np. kanapka z szynką.

Produkty, które mogą być niewłaściwie uznane za produkty złożone

1. Produkty zawierające nieprzetworzone produkty zwierzęce połączone z produktami roślinnymi pozostają nieprzetworzonymi produktami pochodzenia zwierzęcego, np.:

- Szaszłyk zawierający świeże mięso i warzywa;
- Preparaty świeżych produktów rybołówstwa (np. filety z ryb) z żywnością pochodzenia roślinnego;
- Szklanka miodu z orzechami.

Takie produkty powinny pochodzić z zatwierdzonych państw trzecich lub ich części dla przywozu na teren UE odpowiednich produktów zwierzęcych. Powinny one pochodzić z zatwierdzonego zakładu oraz państwa trzeciego z zatwierdzonym przez KE planem monitoringu pozostałości i substancji niedozwolonych dla obu rodzajów produktów. Przesyłce powinno towarzyszyć weterynaryjne świadectwo zdrowia poświadczające zdrowotność użytych produktów pochodzenia zwierzęcego.

2. Kombinacje produktów pochodzenia zwierzęcego

Produkty żywnościowe zawierające różne produkty pochodzenia zwierzęcego, niezależnie od tego czy są nieprzetworzone czy przetworzone **nie są uznawane za produkty złożone**, jeżeli nie zawierają produktów roślinnych.

Jeżeli większa część produktu pochodzenia zwierzęcego jest przetworzona razem z małą ilością innego produktu pochodzenia zwierzęcego, który jest niezbędny dla procesu technologicznego, produkt finalny powinien pochodzić z zatwierdzonego zakładu oraz z zatwierdzonego państwa trzeciego dla wprowadzania na teren UE większej części produktu pochodzenia zwierzęcego, np.:

- Piłka rybną o bardzo małej ilości białka jaja stosowanego jako zagęszczacz;
- Szaszłyki z mięsem marynowane w jogurcie, mleku, oleju i przyprawach;
- Surimi, do którego dodano bardzo małą ilość białka jaja ze względów technologicznych.

W przypadku gdy kilka produktów pochodzenia zwierzęcego jest zmieszanych bądź połączonych nie ze względów technologicznych, produkt finalny powinien pochodzić z państw trzecich zatwierdzonych do wprowadzania na teren UE każdego produktu zwierzęcego użytego w mieszanym/łączonym produkcie. Produkt finalny powinien pochodzić z zakładu zatwierdzonego dla każdego rodzaju produktu zwierzęcego oraz powinien być zaopatrzony w weterynaryjne świadectwo zdrowia poświadczające zdrowotność każdego produktu pochodzenia zwierzęcego zawartego w mieszanym/łączonym produkcie, np.:

- Stek w opakowaniu z kawałkiem masła
- Cała ryba, gotowa do przyrządzenia, z nadzieniem mięsny
- Sushi ozdobione produktami jajecznymi.

Produkty złożone podlegające weterynaryjnej kontroli granicznej

Weterynaryjnej kontroli granicznej podlegają produkty złożone:

- zawierające przetworzone produkty mięsne;
- w przypadku których ponad połowę składu produktu stanowi jakikolwiek przetworzony produkt

- pochodzenia zwierzęcego inny niż przetworzony produkt mięsny;
- niezawierające przetworzonych produktów mięsnych i w przypadku których przetworzony produkt mleczny stanowi mniej niż połowę składu, jeżeli produkty końcowe:
 - nie cechują się stabilnością przechowywania w temperaturze otoczenia lub
 - w trakcie produkcji ewidentnie nie podlegały pełnemu procesowi gotowania lub obróbki cieplnej w całej swojej substancji, przez co ewentualne produkty surowe nie uległy denaturacji.
- zawierające kilka komponentów pochodzenia zwierzęcego, których łączna zawartość stanowi o najmniej połowę składu produktu złożonego.

Wymagania przywozowe

1. Wprowadzane do UE przesyłki produktów złożonych zawierających przetworzone **produkty mięsne** (o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) [rozporządzenia \(UE\) nr 28/2012](#), **mleczne** (o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. b) [rozporządzenia \(UE\) nr 28/2012](#)), lub w których przypadku połowę lub więcej składu stanowią **przetworzone produkty rybołówstwa lub produkty jajeczne** (o których mowa w art. 3 ust.1 lit. c) [rozporządzenia \(UE\) nr 28/2012](#)):
 - muszą pochodzić z **państw trzecich** lub ich części, z których jest dozwolone wprowadzanie do UE przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego zawartych w takich produktach złożonych;
 - produkty pochodzenia zwierzęcego używane do wytworzenia takich produktów złożonych muszą pochodzić z **zakładów zatwierdzonych** przez Komisję Europejską, zgodnie z odpowiednią sekcją załącznika III do [rozporządzenia \(WE\) nr 853/2004](#) - listy zakładów dostępne są [tutaj](#);
 - przesyłkom musi towarzyszyć **świadcstwo weterynaryjne** zgodne ze wzorem świadectwa weterynaryjnego zawartym w załączniku I [rozporządzenia Komisji \(UE\) nr 28/2012](#):

Produkty złożone - wzory świadectw i deklaracje [2]

format	Nazwa pliku	Data publikacji	Rozmiar	Pobierz
pdf	Wzór świadectwa zdrowia - produkty złożone określone w art. 3 rozporządzenia 28/2012 - EN	2018-05-28 12:09	499.1KB	pobierz
pdf	Wzór świadectwa zdrowia - produkty złożone określone w art. 3 rozporządzenia 28/2012 - PL	2018-05-28 12:09	591.93KB	pobierz

- produkty muszą być zgodne z warunkami określonymi w takim świadectwie.
2. Wprowadzane do UE przesyłki produktów złożonych, których połowę lub więcej składu stanowią produkty pochodzenia zwierzęcego inne niż ww. przetworzone produkty pochodzenia zwierzęcego:
 - muszą pochodzić z państw trzecich lub ich części, z których jest dozwolone wprowadzanie do UE przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego zawartych w takich produktach złożonych;
 - przesyłkom musi towarzyszyć
 - odpowiednie świadectwo określone w przepisach Unii dla takich produktów pochodzenia zwierzęcego lub
 - dokument handlowy, o ile świadectwo takie nie jest wymagane.

Jeżeli wymagania dotyczące przywozu z państw trzecich produktów pochodzenia zwierzęcego nie są ustanowione przepisami Unii Europejskiej, wówczas mogą być one określone przez państwo członkowskie przywozu. [Rozporządzenie Komisji \(UE\) 2017/185](#) z dnia 2 lutego 2017r. ustanawia środki przejściowe dotyczące stosowania niektórych przepisów rozporządzeń (WE) nr 853/2004 i (WE) nr 854/2004 w przypadku przywozu produktów pochodzenia zwierzęcego, dla których przepisy unijne nie określają wymagań weterynaryjnych. W Polsce właściwym organem dla ustalenia wymagań weterynaryjnych dla przywozu z państw trzecich produktów pochodzenia zwierzęcego, w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej, jest Główny Lekarz Weterynarii na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 4 [ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego](#) .

Produkty złożone niepodlegające weterynaryjnej kontroli granicznej

Zgodnie z art. 6 [decyzji Komisji \(WE\) nr 275/2007](#) weterynaryjnej kontroli granicznej niepodlegają produkty złożone lub środki spożywcze przeznaczone do spożycia przez ludzi, niezawierające produktów mięsnych:

- w przypadku których **mniej niż połowę składu** stanowią jakiegokolwiek inne produkty przetworzone, pod warunkiem że produkty takie:
 - mogą być przechowywane w temperaturze pokojowej lub z pewnością przeszły w toku produkcji pełny proces gotowania lub obróbki termicznej obejmujący całą ich zawartość, w ten sposób, że wszelkie ich surowe składniki uległy denaturacji;
 - są wyraźnie oznaczone jako produkty przeznaczone do spożycia przez ludzi;
 - są zapakowane lub zamknięte szczelnie w czystych pojemnikach;
 - są opatrzone dokumentem handlowym i etykietą w języku urzędowym państwa członkowskiego w ten sposób, aby dokument i etykieta zawierały łącznie informację o charakterze, ilości i liczbie opakowań produktów złożonych, kraju pochodzenia, producencie i składnikach;
 - wszelkie produkty mleczne (komponent pochodzenia zwierzęcego) zawarte w jakichkolwiek produktach złożonych mogą pochodzić tylko z krajów wymienionych w załączniku I do [decyzji Komisji \(WE\) nr 438/2004](#) (najnowsza wersja skonsolidowana dostępna jest [tutaj](#)) i są traktowane zgodnie z przepisami zawartymi w tym załączniku. Sam produkt złożony nie musi pochodzić z kraju zatwierdzonego;
- wymienione w załączniku II [decyzji Komisji \(WE\) nr 275/2007](#) (tj. wyroby cukiernicze i czekolada, makarony, chleb, ciastka, herbatniki, wafle i opłatki, sucharki, tosty z chleba i podobne wyroby tostowe, oliwki nadziewane rybami, buliony i przyprawy do zup, suplementy diety). Wskazane produkty złożone powinny być wytwarzane zgodnie z ogólnymi wymogami w zakresie zdrowia publicznego (art. 3-6 [rozporządzenia \(WE\) nr 852/2004](#)), a produkty pochodzenia zwierzęcego w nich zawarte powinny pochodzić z państw trzecich spełniających wymagania art. 29 [dyrektywy Rady 96/23/WE](#) (listę krajów trzecich z zatwierdzonym przez KE planem monitoringu pozostałości zawiera [Decyzja Komisji 2011/163/UE](#)).

Komponenty pochodzenia zwierzęcego zawarte w produktach złożonych (niezależnie od ich zawartości, a więc także niepodlegające weterynaryjnej kontroli granicznej) powinny spełniać wymagania art. 29 [dyrektywy Rady 96/23/WE](#) (listę krajów trzecich z zatwierdzonym przez KE planem monitoringu pozostałości zawiera [Decyzja Komisji 2011/163/UE](#)).

Osoba odpowiedzialna za przesyłkę ma obowiązek zagwarantować zgodność przywożonych przesyłek z prawem UE i dostarczyć granicznemu lekarzowi weterynarii odpowiednie dokumenty pozwalające ocenić dokładny skład produktu złożonego oraz sposób jego wytwarzania i pochodzenie odpowiednich komponentów pochodzenia zwierzęcego. Osoba taka powinna dysponować dokumentami (np. specyfikacja produktu, schemat procesu wytwarzania) poświadczającymi, że produkt złożony został odpowiednio przetworzony, w związku z czym może podlegać wyłączeniu spod kontroli weterynaryjnej, zgodnie z art. 6 [decyzji Komisji \(WE\) nr 275/2007](#).

Przewodnik Komisji Europejskiej dotyczący warunków przywozu i przewozu oraz kontroli określonych produktów złożonych dostępny jest [tutaj](#).

Ogólne informacje o zasadach przywozu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz dostęp do publikowanych przez Komisję Europejską list zakładów uprawnionych do wprowadzania produktów na terytorium Unii Europejskiej można uzyskać [tutaj](#).